

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv
Doctoribvs Reseratvs**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lvgdvni, 1659**

Examen V. De cessatione à Diuinis, ac Dispositione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

528 *Moralis Theologia Tract. IV. Censura,*

§22.

61. *Si contemptus ad sit, est ne mortalis interditti violatio?*
Afferit *Saa* quosdam negare esse mortalem culpam defici-
te contemptu, & scandalo. Quoad laicos commune à Docto-
ribus id censetur, quoad Clericos autem mortale crimen
affirmo, quando ut Clerici violent.

E X A M E N V.

Circa materiam de Pœna Cessationis à Diuinis
Depositionis, ac Degradationis.

C A P U T P R I M U M.

Quidnam, & quotuplex cessatio à Diuinis.

1. *Vid est à Diuinis cessatio?* Simplex prohibitiō
Diuinorum in aliquo loco, imposta in signum
afflictionis Ecclesiae, & ut generale quoddam
ipsius grauamen.

2. *Quotuplex illa?* Duplex, vna generalis, qua prohibentur
diuina in loco vniuersali, v.g. Regno, ciuitate; altera particu-
laris, qua in loco particulari, v.g. in vna Ecclesia prohibentur.

3. *Est ne censura?* Minime; sed per modum simplicis pro-
hibitionis fertur, & comminatoriè tantum.

4. *Causam huiusce pœnae efficiētē assigna.* Papa, Episco-
pus, & Capitulum Sede vacante possunt imponere cessationem;
nam cessatione pertinet ad forum contentiosum, cui prae-
est Papa, & Episcopus. Concilium item Prouinciale, & Dia-
cesanum potest cessationem imponere.

5. *Formam imponendi cessationem assigna.* Hæc esse potest.
Nos ob talem causam ciuitatem, vel Ecclesiam à Diuinis officiis
principimus abstinere.

6. *Quenam conditiones in ferenda cessatione afferuande?*
1. Delictum sit manifestum, & notorium. 2. Adinoneatur is,
ob cuius culpam ferenda est cessatione. 3. Pareat, & satisfaciat;
nisi ferens cessationem, & ille contra quem fertur, intra mon-
sem se componant, & adeant Pontificem summum per se vel
Procuratorem. Porro qui cessationem tulit, potest transacto
mense, postquam iter ad summum Præsulem suscipit, tollere
cessationem.

7. *Causam*

7. *Causam exhibe cessationis materialem.* Proxima quidem, ob quam cessatio imponitur, est delictum, & culpa manifesta, qua gravis valde debet esse, & grauior eâ, ob quam ponitur interdictum.

8. *Finis quinam?* Remotus finis cessationis est resipiscencia, & emendatio illius, cuius causa lata est cessatio.

C A P V T   I I .

De cessationis effectibus.

9. *Vinam sint effectus cessationis? An officia eo tempore recitari possint?* Tempore cessationis tam generalis, quam particularis à diuinis officiis publicè recitandis, ut ab Horis Canonicis abstinetur. Item à Missa publicè celebranda, etiam si moderatio seruetur.

10. *Num Sacra menta conferri valeant?* Sacramentum ordinis cessationis tempore, aut Extremæ-vnctionis nec laicos, nec Clericis conferuntur. Porro alia Sacra menta, præcipue Baptismus, conferenda sunt, ob illorum necessitatem. *Quid de Matrimonio?* Licitum non videtur illud contrahere, nisi in articulo mortis ad legitimationem prolis, aut ad fœmina alicuius nobilis decus necessarium esset, dum non facile dispensatio esset acquirendâ.

11. *Quidnam de sacra sepultura?* Cessatio priuat laicos sepulturâ sacrâ saltem quoad diuina officia, etiam quo ad eos, qui habent sepulturâ priuilegium tempore interdicti.

12. *Quàm gravis est cessationis violatio?* Violans eam gravioriter peccat, & irregularitatem, vel excommunicationem incurrit. *Tenerit ne ad aliquam satisfactionem sis, cuius causa cessatio lata est?* Tenerit quidem ad sarcienda omnia damna Clericis, qui seruare cessationem coacti sunt, & distributiones amiserunt, vel alia damna subiere.

C A P V T   I I I .

De Pœna Depositionis, & Degradationis.

13. *Vid est Depositio?* Propriè accepta pœna quædam est Ecclesiastica, qua Clericus munere Clericali priuatur,

L I   tur,

530 *Moralis Theologiae Tract. IV. Censura,*
aut, officio videlicet, & Beneficio absque spe restituic
& cum quadam verborum solemnitate.

14. *Degradatio autem quidnam?* Est Clericalis priuilegi
priuatio facta post Depositionem, adiuncta reali actione &
cærementa per Canones instituta. Igitur Depositioni addit
Degradatio ipsam verborum executionem, quod enim
Depositione verbis innuitur, in Degradatione actione ipsa
executioni mandatur.

15. *An Depositio, aut Degradatio Censura sint?* Minime
quia sunt poenæ iure ordinario irremissibiles; Censura n
tem per absolutionem remittuntur.

16. *Priuat ne depositio ipso facto beneficiis?* Depositio ab
officio, si lata à iure sit, non priuat ipso facto Beneficiis im
possessis: at si ab homine, priuat etiam Beneficiis.

17. *A quoniam facienda aut Depositio aut Degradatio?* Si
verbalis sit, hoc est, Depositio, à proprio Episcopo electo &
confirmatio facienda est; si autem sit actualis, hoc est, De
gradatio, ab Episcopo consecrato. *Num ab alieno?* Ita plus
de licentia proprii.

18. *Quiesnam in casibus fit Depositio?* Solùm in casibus à
iure expressis, & aliis grauioribus delictis arbitrio Ecclesi
stici iudicis. *Degradatio autem?* Solùm in casibus, quibus post
illam seculari brachio Clericus traditur.

CAPUT IV.

*Praxis circa materiam de cessatione à diuinis, & Di
gradatione, ex Societatis IESV schola.*

§. 1.

*De ces
satione
à diui
nis varijs
casus.*

Tolet.
Tolet.
Filliuc.

§. 2.

*De De
gradazi
one.*

Tolet.

19. *Permititur ne à iure cessatio à diuinis?* Nunquam ponit Te
pletus affirmat.

20. *Potest ne tempore cessationis officium gregatum recte
Toletus affirmit posse extra Ecclesiam dici officium à duobus
vel tribus sine animo officiandi.*

21. *An sit cessatio à diuinis Censura?* Filliucius affirmit
Censuram non esse, nec eius violationem irregularitatem
inducere.

22. *Depositus ne amittit priuilegium Clericale?* Respon
deo ex Toleto priuilegium fori, & Canonis retinere.

23. *Ob quoniam crimina sit Depositio?* Depositione digna
sunt stupram, Incestus, adulterium, & omnia adulterio ma
jora.

Examen VI. De Irregularitate.

531

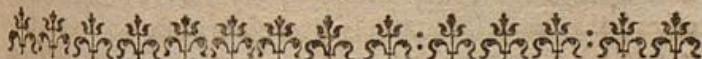
lora, Furtum, Periurium, Homicidium etiam solo consilio,
vel fortatione factum, & omne crimen inducens irregulari-
tatem, aut enorme iudicis arbitrio. Sic ex *Toledo* & aliis *Saa.* *Tolet.*

24. *Potest ne Depositus per Episcopum, restituiri?* Posse ab *Saa.*
todem Episcopo restitui *Saa* affirmat. Addunt tamen *Docto-* *Saa.*
res, nisi ob crimen adulterio maius, nec ad Degradatio- *sit depositus*
nem pertigerit verbalis Depositio. Attamen *Depositum non*
solent ad Clerum restituiri.

25. *Quisnam de causis quis degradatur, ita ut Curie se-
culari tradatur?* Tribus fermè. 1. Ob hæresim pertinacem. 2. Ob
adulteratas literas Apostolicas. 3. Ob calumniam, vel contu-
meliam proprio Episcopo illatam, si post admonitionem, id
est, punitionem contumacia, incorrigibilitas accessit. Addo
ex Doctoribus meis Degradationem præterea locum habere
in homicidio iterato, parricidio, & homicidio Sacerdotis
proditoriè facto, cum spoliatione bonorum, & in aliis grauif-
fissimis delictis.

26. *Quisnam priuatus est Degradatus?* Executione ordi-
nis, & Beneficio, & priuilegio Clericali. Vnde potest per iu-
dicem secularem puniri, nec qui in eum percutit excommu-
nicatus est. Profectò degradatum à solo Praefule summo re-
stitutus posse affirmo.

27. *Consecrat non valide qui degradatus est?* Maximè; quia
per Degradationem Characterem ordinis non amittit.

E X A M E N VI.

Circa materiam de Pœna Irregularitatis.

C A P U T P R I M U M.

De natura, institutione, & causis Irregularitatis.

1. *Videtur Irregularitas? Canonicum impedimentum*
ex facto vel defectu proueniens, quod directè
impedit susceptionem Ecclesiasticorum Ordini-
num, aut eorum usum. Colligo fœminam non
esse Irregularēm; quia ordinum capax non est; nec infide-
lem, qui nondum recipit Baptismum; quia non baptizatus
ordinis capax non est.

2. *Efficiētum Irregularitatis causam assigna.* Sunt facili
L 1. 2. Cano